

Podání trestního oznámení

6.3.2023 - | Správa Pražského hradu

V uplynulých 12 měsících proběhly několikastupňové kontroly hospodaření Správy Pražského hradu, příspěvkové organizace KPR. Kancelář prezidenta republiky zveřejňuje k jejich výsledkům toto stanovisko.

V době od 1.3.2022 do 26.9.2022 provedl Nejvyšší kontrolní úřad komplexní kontrolu majetku a peněžních prostředků státu, se kterými je příslušná hospodařit KPR a jí zřízené příspěvkové organizace (tedy Správa Pražského hradu a Lesní správa Lány). Závěrečnou zprávu KPR dosud nemá k dispozici. K dispozici by neměla být ani médiím. Vzhledem k uveřejněným spekulacím považuje KPR za nezbytné vyjádřit se k tomu, jaké kontrolní a nápravné kroky přijala ve spolupráci s novým vedením SPH.

S ohledem na dílčí výsledky zjištění NKÚ ukazující na pochybení na straně SPH rozhodl vedoucí KPR o odvolání bývalého ředitele SPH z funkce. Zároveň uložil, aby byl v rámci SPH zadán doplňující audit externí. Konkrétní úkoly týkající se hospodaření SPH zadal vedoucí KPR i interní auditorce KPR.

Renomovaná společnost BDO na základě smlouvy o provedení auditu vybraných činností ve Správě Pražského hradu prověřila:

- zadávání veřejných zakázek souvisejících s opravami a stavebními úpravami nemovitostí ve Vikářské ulici, vč. objektu Vikárky,
- soutěžení rámcových smluv na provádění oprav a servisních prací na sítích zdravotně technických instalací a servis bezpečnostních a slaboproudých technologií a zařízení,
- proces evidence a sběru hotovosti z veřejných toalet v areálu Pražského hradu.

Auditní práce byly provedeny v rozmezí od 22.12.2022 do 27.1.2023, zahrnovaly posouzení dodržení právních předpisů a posouzení nastavení a fungování souvisejících procesů. Bylo učiněno celkem patnáct zjištění, z toho tři zjištění s vysokou závažností a sedm středně závažných zjištění.

Shrnutí zjištění:

Oblast zadávání veřejných zakázek

- Nesprávně stanovená předpokládaná hodnota
- Riziko mimořádně nízké nabídkové ceny
- Nevhodný způsob předkládání nabídek
- Nesprávný údaj v registru smluv

Evidence a svoz hotovosti

- Absence evidence bezpečnostních sáčků
- Jeden ze zaměstnanců měl trvale v držení klíče od pokladen
- Nedostatečnost kontrolních mechanismů v rámci přepočítávání hotovosti
- Zastaralé řešení pro řízený přístup na toalety
- Proces evidence a svozu hotovosti není formálně upraven
- Nečerpání dovolené podle zákoníku práce
- Tržby z toalet nejsou evidovány podle lokalit
- Nejsou uzavřeny dohody o hmotné odpovědnosti
- Jsou používány zastaralé sčítací stroje

- Není prováděna kontrola hotovosti v měničcích

BDO Správě Pražského hradu doporučila, aby se nejzávažnějšími nedostatky a riziky zabývala přednostně.

Souběžně byly v rámci SPH prověřovány informace o nesprávném nakládání se dřevem a se stáčeným alkoholem z ovoce z vlastní produkce.

Výsledky auditu BDO i kontrol provedených v SPH obdržela KPR a vyjádřila se k nim interní auditorka KPR. Následně vedoucí KPR rozhodl o jejich předání AK Nespala k forenznímu posouzení možné trestní odpovědnosti konkrétních osob. Výsledkem forenzního posouzení je formulace podezření z majetkové a hospodářské trestné činnosti.

V souhrnu se jedná o podezření z následujících trestných činů u konkrétních osob i dosud nezjištěných pachatelů:

- porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže,
- zkreslování údajů o stavu hospodaření a jmění,
- porušení povinnosti při správě cizího majetku,
- krádež,
- zpronevěra,
- podvod.

Vedoucí KPR předal řediteli SPH vyjádření interní auditorky KPR i výsledky forenzního posouzení možné trestní odpovědnosti konkrétních osob. Uložil řediteli SPH, aby v rámci své odpovědnosti přijal personální a organizační kroky k nápravě zjištěných pochybení bývalého vedení SPH. Ředitel SPH také musí za poškozenou organizaci přijmout nezbytné právní kroky, včetně postoupení věci orgánům činným v trestním řízení.

Stejně tak KPR jako zřizovatel SPH **podá trestní oznámení pro výše uvedené trestné činy.**

V návaznosti na uvedená zjištění oznámil ředitel SPH vedoucímu KPR, že v příštích měsících proběhnou navazující důkladné inventury nejen vnitřních předpisů, ale zejména faktického nakládání s prostředky SPH. Další opatření lze očekávat, až KPR a SPH obdrží závěrečnou zprávu o výsledcích kontroly NKÚ.

Podrobně ke zjištěním:

1. Opravy a stavební úpravy nemovitosti Vikárka v rámci financování programu reprodukce majetku areálu PH.

Zde bývalý ředitel SPH Ing. Ivo Velíšek mimo jiné nereagoval na zjištění proporce mimořádně nízké nabídkové ceny díla a skutečného navýšení ceny díla. V příkrém rozporu se zákonem o veřejných zakázkách nezrušil zadávací řízení, když se do řízení přihlásil jediný uchazeč o zakázku, byl zjištěn ekonomický rozpor mezi technickým průzkumem a skutečností a byl zjištěn i rozpor nabídkové ceny a předpokládané hodnoty VZ. Jakožto veřejný zadavatel stanovil nevhodný způsob předkládání nabídek e-mailovou poštou, což vytvořilo prostor pro zvýhodnění jednoho dodavatele a manipulaci s informacemi.

Zadavatel stanovil předpokládanou hodnotu této veřejné zakázky ve výši 60 mil. Kč bez DPH v rozporu s ustanovením § 16 ZZVZ, když nerefletoval předpokládanou výši úplaty za plnění této veřejné zakázky stanovenou projektantem v rozpočtu stavby ve výši 83,5 mil. Kč bez DPH. Zadavatel takto stanovil předpokládanou hodnotu o 28 % nižší, než definoval projektant v rozpočtu stavby. Zadavatel však není schopen prokázat relevantnost výše popsané úvahy a doložit ji např. průzkumem trhu či předběžnou tržní konzultací. Jediným podkladem prokazujícím předpokládanou výši úplaty za

plnění veřejné zakázky je rozpočet projektanta a zadavatel postupoval v rozporu s takto podloženou informací, a tedy v rozporu s ustanovením § 16 ZZVZ, když stanovil předpokládanou hodnotu této veřejné zakázky dle své úvahy, a nikoliv na základě objektivně zjištěné informace, kterou měl k dispozici.

Nesprávnost postupu zadavatele byla potvrzena v okamžiku otevírání nabídek, kdy zadavatel obdržel jedinou nabídku s nabídkovou cenou ve výši 118.679.891,82 Kč bez DPH, tj. ve výši 198 % předpokládané hodnoty. V důsledku takového postupu zadavatele došlo k situaci, kdy vadné stanovení předpokládané hodnoty je tak razantně odchylné, že s ohledem na daný rozdíl mohlo mít vliv na okruh potenciálních dodavatelů, resp. bylo s to ovlivnit účast některého dodavatele v zadávacím řízení.

2. Výběr a svoz peněz v hotovosti v areálu Pražského hradu

Jde v souhrnu o vysoké částky finanční hotovosti, jejíž evidenci bývalý ředitel SPH Ing. Ivo Velíšek ponechal zcela nedostatečnou, a to od převzetí, shromáždění, po převoz, zaúčtování a uložení. Zcela absentovala průkazná evidence tržeb, jejího počítání, svozu a zaúčtování. Ačkoli tyto zásadní nedostatky při nakládání s hotovostí byly bývalému řediteli SPH důrazně vytknuty již v roce 2018, až do svého odvolání nepřijal žádná odpovídající opatření, a tím vytvořil možný prostor pro majetkovou trestnou činnost, zejména v podobě krádeže a zpronevěry.

3. Hospodaření se dřevem v areálech Pražského hradu a zámku Lány

Byla zjištěna absolutní absence účetní a vůbec faktické evidence dřeva v rámci Správy Pražského hradu. Byl tak vytvořen prostor pro rozkrádání a nehospodárné nakládání s majetkem státu. Podle výsledků kontrol není ani doložitelné, že se nějaké dřevo vůbec dostalo do truhlárny SPH. Jde o materiál v hodnotě minimálně stovek tisíc korun. Za tento stav jsou odpovědni bývalý ředitel SPH a jím jmenovaná bývalá ředitelka Odboru zámek Lány Ing. Michaela Javůrková. K tomu KPR doplňuje, že paní Javůrková byla ze své funkce odvolána nejen pro konkrétní podezření týkající se nakládání se svěřeným majetkem, ale též pro dlouhodobou a stupňující se nespokojenost prezidenta republiky a vedoucího KPR s výsledky její činnosti.

4. Hospodaření a nakládání se stáčeným alkoholem z ovoce z vlastní produkce

Rovněž v tomto případě se jedná o absenci řádné účetní evidence, resp. její nesoulad s faktickým stavem skladu alkoholu. Po odvolání Ing. Velíška a Ing. Javůrkové z funkcí byl nalezen sklad alkoholu na zámku Lány téměř prázdný a bylo zde konstatováno vysoké manko. Následně, po začátku šetření, se s částí chybějícího alkoholu přihlásil jeden ze zaměstnanců SPH s tím, že na základě pokynu Ing. Javůrkové obhospodařoval neoficiální sklad alkoholu, bez jakékoliv hmotné odpovědnosti. Zároveň jiné zaměstnankyně odepisovaly na příkaz Ing. Javůrkové z oficiálního skladu měsíčně 20 lahví alkoholu údajně na protokolární účely. Aniž by tyto lahve s alkoholem někdy viděly, a aniž by byl odepisovaný alkohol oficiálně využit.

<https://www.hrad.cz/cs/pro-media/tiskove-zpravy/aktualni-tiskove-zpravy/podani-trestniho-oznameni-16921>